

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 05168-37/2015-ERU

V Jihlavě dne 10. dubna 2017

Rozhodnutí

O rozkladu společnosti KOMTERM, a.s., se sídlem Bělehradská 55/15, 140 00 Praha 4, IČ: 267 60 738 (dále též „účastník řízení“), zastoupené Mgr. Lukášem Nývlttem, advokátem v advokátní kanceláři NH Partners, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Václavské náměstí 832/19, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 247 91 300, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05168-31/2015-ERU ze dne 6. října 2016 (sp. zn. KO-05168/2015-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl **výrokem I. až IV.**, že účastník řízení spáchal správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2013 (dále jen „zákon o cenách“), tím, že při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 v cenové lokalitě „Doksy“ postupoval v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když nedodržel podmínky věcného usměrňování cen podle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011 ze dne 26. září 2011, k cenám tepelné energie (dále též „cenové rozhodnutí č. 2/2011“), a to konkrétně tím, že v položce kalkulace „Palivo“ uplatnil neoprávněný náklad ve výši ██████████ Kč bez DPH, v položce kalkulace „Elektrická energie“ uplatnil neoprávněný náklad ve výši ██████████ Kč bez DPH a v položce „Technologická voda“ uplatnil neoprávněný náklad ve výši ██████████ Kč bez DPH, za což mu byla uložena pokuta ve výši ██████████ Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu, dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, a **výrokem V.**, že správní řízení vedené pod sp. zn. KO-05168/2015-ERU se v části, kdy měl účastník řízení v položce kalkulace „Nájem“ uplatnit neoprávněný náklad ve výši ██████████ Kč bez DPH, zastavuje, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti KOMTERM, a.s., se sídlem Bělehradská 55/15, 140 00 Praha 4, IČ: 267 60 738, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05168-31/2015-ERU ze dne 6. října 2016 (sp. zn. KO-05168/2015-ERU) zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad u účastníka řízení zahájil dne 11. listopadu 2013 kontrolu podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo zjištění, zda účastník řízení v roce 2012 v cenové lokalitě „Doksy“ neporušil cenové předpisy při kalkulaci ceny tepelné energie. Závěry uskutečněné kontroly byly obsaženy v kontrolním protokolu č. K007214, č. j. 13937-19/2013-ERU, ze dne 25. dubna 2014. V kontrolním protokolu bylo konstatováno, že účastník řízení při kalkulaci a vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 v cenové lokalitě „Doksy“ porušil zákon o cenách tím, že kalkuloval a odběratelům vyúčtoval cenu tepelné energie za rok 2012, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 zákona o cenách, resp. cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011. Cenové předpisy porušil konkrétně tím, že ve výsledné kalkulaci uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady, a to v položce „Palivo“ náklad ve výši ████████ Kč, který není nákladem podle bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2011, jelikož se nejedná o náklad, který je nezbytný pro výrobu tepelné energie, v položce „Elektrická energie“ náklad ve výši ████████ Kč, který není ekonomicky oprávněným nákladem podle bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2011, jelikož účastník řízení duplicitně zaúčtoval daň z elektrické energie do ceny tepelné energie, v položce „Technologická voda“ náklad ve výši ████████ Kč, který není ekonomicky oprávněným nákladem podle bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2011, jelikož příslušné náklady za technologickou vodu v roce 2012 nevychází z účetnictví účastníka řízení a nejsou podloženy finančním plněním, a v položce „Nájem“ uplatnil ve smyslu bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2011 nájem ve výši, která neodpovídá dlouhodobě obvyklé úrovni nájmu za provozovaný pronajatý movitý a nemovitý majetek související s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, když výše nájmu uplatněného účastníkem řízení v ceně tepelné energie za budovu kotelny, zařízení (technologie) kotelny a vnější tepelné rozvody █████ krát převyšuje obvyklou výši nájmu vycházejícího ze znaleckých posudků zadaných Energetickým regulačním úřadem.

Dne 13. května 2014 doručil účastník řízení Energetickému regulačnímu úřadu námitky proti kontrolnímu protokolu. Účastník řízení dne 3. června 2014 a 20. června 2014 opakovaně požádal o posečkání s vydáním rozhodnutí o námitkách do doby předložení jím zadaného znaleckého posudku, který měl stanovit výši dlouhodobě obvyklé úrovně ročního nájemného souboru majetku pro výrobu a distribuci tepla v cenové lokalitě „Doksy“. Znalecký posudek č. ████████, vypracovaný společností A-Consult plus, spol. s r.o., doručil účastník řízení Energetickému regulačnímu úřadu dne 8. července 2014. Dne 25. července 2014 bylo vydáno rozhodnutí o námitkách č. j. 13937-29/2013-ERU, kterým nebylo podaným námitkám účastníka řízení vyhověno.

II. Správní řízení na prvním stupni a řízení o rozkladu

Dne 9. června 2015 Energetický regulační úřad oznámil účastníkovi řízení zahájení správního řízení z moci úřední ve smyslu § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Dne 3. srpna 2015 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení k jednotlivým podkladům pro vydání rozhodnutí a informace o jeho aktuálních majetkových poměrech. V tomto vyjádření účastník řízení argumentoval prakticky totožně jako v námitkách podaných proti kontrolnímu protokolu dne 13. května 2014. K podkladům pro vydání rozhodnutí

pak účastník řízení konstatoval, že správní orgán nemá k dispozici žádný podklad prokazující obvyklou dlouhodobou úroveň nájmu za pronajaté movité věci a nemovitosti, a závěrem vyjádřil své přesvědčení, že se nedopustil správního deliktu, pro který bylo zahájeno správní řízení. Proto navrhl, aby bylo správní řízení zastaveno.

Energetický regulační úřad naopak dospěl k závěru, že se účastník řízení správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách dopustil, a proto vydal dne 24. srpna 2015 rozhodnutí č. j. 05168-10/2015-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání tohoto správního deliktu uložena pokuta ve výši [REDAKCE] Kč, dále mu bylo uloženo opatření k nápravě spočívající v povinnosti vystavit odběratelům tepelné energie v cenové lokalitě „Doksy“ opravné vyúčtování dodávek tepelné energie za rok 2012 a také mu byla uložena povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se účastník řízení dopustil tím, že při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 v cenové lokalitě „Doksy“ postupoval v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když nedodržel podmínky věcného usměrňování cen podle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, a to konkrétně tím, že ve výsledné kalkulaci uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady, a to v položce „Palivo“ náklad ve výši [REDAKCE] Kč, který není nezbytným nákladem pro výrobu tepelné energie, v položce „Elektrická energie“ náklad ve výši [REDAKCE] Kč, který není nezbytným nákladem pro výrobu tepelné energie a nevychází z účetnictví tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, v položce „Technologická voda“ náklad ve výši [REDAKCE] Kč, který nevychází z účetnictví účastníka řízení tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, a v položce „Nájem“ uplatnil náklad ve výši, která o [REDAKCE] Kč bez DPH převyšuje maximální výši nájmu ve smyslu bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 2/2011.

Dne 9. září 2015 podal účastník řízení rozklad proti všem výrokům rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 24. srpna 2015, č. j. 05168-10/2015-ERU, který následně doplnil dne 29. září 2015. Rozhodnutí napadal zejména z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu ze strany Energetického regulačního úřadu a z důvodu chybné právní kvalifikace jednání účastníka řízení v důsledku nesprávné aplikace zákona o cenách a dalších právních předpisů.

K položce kalkulace „Nájem“ účastník řízení namítal, že Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotil podklady obsažené v kontrolním protokolu, a to zejména znalecké posudky společnosti ZNALEX s.r.o., které neposkytovaly podklad pro relevantní porovnání dlouhodobě obvyklé úrovně nájmu s nájmem za zařízení jím provozovaná v cenové lokalitě „Doksy“, neboť stanovovaly úhradu za poskytnutí energetického zařízení pro účely převzetí povinnosti dodávek nad rámec licence, a dále také kvůli použitému ocenění metodou reprodukčních cen. Proto účastník řízení zadal znaleckému ústavu A-Consult plus, spol. s r.o., zhotovení vlastního znaleckého posudku, který stanovil výši dlouhodobě obvyklé úrovně nájmu za movité věci a nemovitosti jím užívané k výrobě a rozvodu tepla v cenové lokalitě „Doksy“ v období rozhodném pro kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu na částku [REDAKCE] Kč. Energetický regulační úřad však tento posudek neakceptoval, ačkoli z obsahu spisu vyplývalo, že nemá k dispozici žádný jiný relevantní podklad. Takto byly, dle mínění účastníka řízení, podklady pro vydání rozhodnutí neúplné. Energetický regulační úřad navíc ekonomicky neoprávněné náklady v položce kalkulace „Nájem“ vyčíslil s ohledem na úroveň obvyklosti výše nájemného, stanovenou v cenovém rozhodnutí č. 2/2011 jako maximální výši nájemného, kterou lze zahrnout do nákladů v rámci kalkulace ceny tepelné energie,

ačkoli v napadeném rozhodnutí výslovně připouštěl, že nedisponuje úplnými údaji o množství dodané tepelné energie za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky.

Ohledně položky kalkulace „Palivo“ účastník řízení napadal závěr Energetického regulačního úřadu, že v daném případě nepostupoval s péčí řádného hospodáře, když bez přiměřeného protiplnění navýšil náklad na nákup plynu, a tudíž i cenu tepelné energie, o komisionářské poplatky ve výši [REDAKCE] Kč zaplacené společnosti KOMTERM energy, s.r.o., na základě komisionářské smlouvy, kterou uzavřel až poté, co již existoval platný smluvní vztah se stanovenými podmínkami pro dodávku plynu mezi účastníkem řízení a společností Pragoplyn, a.s. Komisionářské poplatky byly podle účastníka řízení nákladem na pořízení odpovídajícího množství paliva a současně šlo o náklad nezbytný pro výrobu tepelné energie, neboť účastník sám ztratil schopnost kvalifikovaně zajišťovat nákup plynu v potřebném množství a diagramu, což bylo způsobeno převodem jeho zaměstnanců, odpovídajícího know-how a technického vybavení pod nově vzniklou specializovanou společností KOMTERM energy, s.r.o. Podle účastníka řízení neměl závěr Energetického regulačního úřadu oporu ve spisovém materiálu a bylo tedy rozhodnuto na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Pokud jde o položky kalkulace „Elektrická energie a „Technologická voda“, účastník řízení namítal, že tato jednání nelze ve vztahu k porušeným povinnostem kvalifikovat jako jednání, která by vykazovala takovou míru společenské nebezpečnosti, aby jimi byla naplněna materiální stránka správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Závěrem účastník řízení navrhl napadené rozhodnutí zrušit postupem podle § 87 správního řádu, případně je zrušit a řízení zastavit, resp. rozhodnutí zrušit a věc vrátit Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

O tomto rozkladu účastníka řízení rozhodla předsedkyně Energetického regulačního úřadu dne 14. prosince 2015 (rozhodnutí č. j. 05168-17/2015-ERU) tak, že rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 24. srpna 2015, č. j. 05168-10/2015-ERU zrušila a věc vrátila Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

III. Správní řízení na prvním stupni – nové projednání

Dne 30. června 2016 vyrozuměl Energetický regulační úřad účastníka řízení o pokračování ve správním řízení. Následně bylo dne 8. května 2016 provedeno ústní jednání ve věci, při kterém byl vyslechnut svědek, navržený účastníkem řízení, pan [REDAKCE], který mj. uvedl, že v koncernu KOMTERM působil od roku 2006, kdy od 1. ledna 2012 byl zaměstnán společností KOMTERM energy, s.r.o., jako vedoucí oddělení technologických informačních systémů a v období od 6. prosince 2013 do 1. srpna 2015 byl jednatelem společnosti KOMTERM energy, s.r.o. Dále vypověděl, že v roce 2012 (rozhodným datem je 1. ledna 2012) proběhla organizační změna u účastníka řízení, při níž se osamostatnily společnosti KOMTERM Čechy, s.r.o., KOMTERM Morava, s.r.o., a společnost KOMTERM energy, s.r.o. Společnost KOMTERM energy, s.r.o., převzala služby (zejména nákup energií, provoz technologických informačních systémů, projektování a realizaci systému měření a regulace, v tu dobu i služby mobilní údržby), které zajišťovala centrálně pro všechny společnosti v rámci skupiny KOMTERM, neboť ostatní společnosti na nákup plynu nebyly personálně vybaveny. V souvislosti s reorganizací a za účelem snížení ceny plynu, jakož i zlepšení vyjednávací pozice, skupina KOMTERM změnila systém nákupu plynu, kdy se od nákupu jednotlivými společnostmi v režimu běžných zákazníků při stanovení pevné roční ceny za plyn od společnosti Pragoplyn, a.s., přešlo na systém průběžného nákupu

v diagramu společností KOMTERM energy, s.r.o., která prováděla jednotlivé nákupy v průběhu roku za různé ceny. Společnost KOMTERM energy, s.r.o., na sebe převzala odpovědnost za nákup plynu včetně rizika, čímž se snížila obchodní marže společnosti Pragoplyn, a.s., a to o zcela jistě větší částku než byl komisionářský poplatek ve výši [REDACTED] Kč/MWh, v jehož skladbě bylo zohledněno riziko nákupu, odpovědnost za riziko, marže i platby za osoby zpracovávající celý proces nákupu. Pro koncové odběratele znamenala systémová změna a zavedení komisionářského poplatku snížení ceny. Dne 29. srpna 2016 správní orgán obdržel vyjádření druhého svědka účastníka řízení, pana [REDACTED], člena představenstva, který potvrdil pravdivost výpovědi svědka [REDACTED].

Energetický regulační úřad i po novém projednání věci dospěl k závěru, že se účastník řízení správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách dopustil, a proto vydal dne 6. října 2016 rozhodnutí č. j. 05168-31/2015-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání tohoto správního deliktu uložena pokuta ve výši [REDACTED] Kč, opatření k nápravě, spočívající v povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 pro cenovou lokalitu „Doksy“, která nebude obsahovat ekonomicky neoprávněné náklady ve výši [REDACTED] Kč bez DPH, a vystavit odběratelům tepelné energie v cenové lokalitě „Doksy“ opravné vyúčtování dodávek tepelné energie za rok 2012, a dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Pokud jde o položku „Palivo“, Energetický regulační úřad po novém projednání zjistil, že v kontrolovaném období nedošlo k žádné změně smlouvy ze dne 20. října 2011, uzavřené se společností Pragoplyn, a.s., potažmo ani k žádné změně ve výši ceny plynu (plyn byl i nadále dodáván společností Pragoplyn, a.s., za pevnou cenu dodávek plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH). Ačkoliv měla společnost KOMTERM energy, s.r.o., zajišťovat nákup plynu pro všechny společnosti skupiny KOMTERM, ve skutečnosti přefakturovala veškerý objem dodaného plynu pouze účastníku řízení a v roce 2012 nezajišťovala dodávky plynu pro žádnou jinou společnost skupiny KOMTERM než pro účastníka řízení. Ze shromážděných podkladů vyplynulo, že právní účinky reorganizace, na základě které měl účastník řízení ztratit schopnost sám si kvalifikovaně zajišťovat nákup plynu v potřebném množství v důsledku převodu kvalifikovaných zaměstnanců, know-how i technického vybavení, nastaly až dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku, tj. ke dni 1. ledna 2013, nikoliv ke dni 1. ledna 2012 jak uváděl účastník řízení a jeho svědek. Nakonec Energetický regulační úřad konstatoval, že pokud by účastník neuzavřel se společností KOMTERM energy, s.r.o., komisionářskou smlouvu, dodávala by mu i v roce 2012 plyn přímo společnost Pragoplyn, a.s., a náklady na palivo by tak v ceně tepelné energie v cenové lokalitě „Doksy“ za rok 2012 byly o [REDACTED] Kč/MWh bez DPH (tj. celkově o částku [REDACTED] Kč) nižší. Promítnutí komisionářské odměny do ceny tepelné energie se negativně odrazilo na její výši, když odběratelé za dané situace hradili nejen marži společnosti Pragoplyn, a.s., zahrnutou v částce [REDACTED] Kč/MWh, ale také komisionářskou odměnu společnosti KOMTERM energy, s.r.o., přičemž otázka přiměřenosti komisionářského poplatku je z hlediska oprávněnosti takového nákladu irelevantní. Úloha společnosti KOMTERM energy, s.r.o., spočívala pouze v tom, že po obdržení daňových dokladů za dodávku plynu od společnosti Pragoplyn, a.s., společnost KOMTERM energy, s.r.o., tyto uhradila, bezodkladně přefakturovala účastníku řízení a vystavila daňový doklad s vyčíslením komisionářské odměny.

Ohledně položky „Elektrická energie“ a „Technologická voda“ dospěl správní orgán ke stejnému závěru jako v původním rozhodnutí, tedy že uvedené nelze uznat

jako ekonomicky oprávněný náklad, když v prvním případě se jedná o duplicitní započítání daně z elektrické energie a ve druhém případě o náklad, který účastník řízení nijak nedoložil a ani nedisponuje doklady k tomuto nákladu. Účastník řízení neoprávněně zahrnul do výsledné ceny tepelné energie položky, které nevycházejí z účetnictví účastníka řízení tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu.

IV. Rozklad účastníka řízení

Dne 21. října 2016 podal účastník řízení rozklad proti I. až IV. výroku nově vydaného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 6. října 2016, č. j. 05168-31/2015-ERU, který následně doplnil dne 15. listopadu 2016. Rozhodnutí napadá opět zejména z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu ze strany Energetického regulačního úřadu a z důvodu chybné právní kvalifikace jednání účastníka řízení v důsledku nesprávné aplikace zákona o cenách a dalších právních předpisů. Dále má za to, že správní úřad pochybil rovněž při stanovení výše pokuty u položek „Elektrická energie“ a „Technologická voda“.

Účastník řízení ohledně položky kalkulace „Palivo“ napadá závěr Energetického regulačního úřadu, že uplatnil náklad ve výši ████████ Kč, který není nezbytný pro výrobu tepelné energie. V řízení bylo prokázáno, že ztratil schopnost kvalifikovaně zajišťovat nákup plynu v potřebném množství a diagramu, což bylo způsobeno převodem jeho zaměstnanců, odpovídajícího know-how a technického vybavení pod nově vzniklou specializovanou společností KOMTERM energy, s.r.o., přičemž k organizační změně došlo na základě zcela legitimního obchodního rozhodnutí účastníka s cílem optimalizovat náklady na nákup plynu. Také upozornil, že část komisionářského poplatku byla tvořena odměnou za převzetí obchodních rizik společností KOMTERM energy, s.r.o., výše marže byla na spodní hranici běžných tržních marží a současně nižší než obchodní marže dosavadního dodavatele, společnosti Pragoplyn, a.s. Dle účastníka řízení je jediným relevantním měřítkem pro posouzení souladu s cenovou regulací to, zda byl náklad oprávněný, nikoliv to, zda v důsledku uplatnění takového nákladu v cenové kalkulaci vzrostla cena tepelné energie. Komisionářský poplatek byl oprávněným nákladem, neboť bez jeho vynaložení nebyl účastník řízení vůbec schopen nakoupit plyn potřebný k výrobě tepelné energie.

Pokud jde o položku kalkulace „Elektrická energie“, kde účastník řízení do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 v důsledku účetního pochybení neúmyslně uplatnil náklad ve výši ████████ Kč bez DPH, a položku „Technologická voda“, kde účastník řízení do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 uplatnil náklad ve výši ████████ Kč bez DPH (který reálně vznikl a nebyl zahrnut neoprávněně, i když nebyl doložen příslušným daňovým dokladem), stanovený na základě odečtů objemu technologické vody a její skutečné ceny, účastník řízení namítá, že tato jednání nelze ve vztahu k porušeným povinnostem kvalifikovat jako jednání, která by vykazovala takovou míru společenské nebezpečnosti, aby jimi byla naplněna materiální stránka správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Zahrnutím obou položek do ceny tepelné energie nevznikl nepřiměřený majetkový prospěch, naopak vzhledem k objemu dodané tepelné energie je zcela zanedbatelný. Vzhledem k tomu, že tímto jednáním účastníka řízení nebyla naplněna materiální stránka, stanovil Energetický regulační úřad chybně vyšší pokuty za toto jednání, neboť měl od uložení pokuty zcela upustit.

Závěrem účastník řízení navrhuje napadené rozhodnutí zrušit postupem podle § 87 správního řádu, případně je co do výroků I. – IV. zrušit a věc vrátit Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 zákona o cenách. Toto věcné usměrňování, jako způsob cenové regulace v hospodářských odvětvích bez existence přímé konkurence působící tržním způsobem na výši uplatňovaných cen, spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Tyto podmínky představují závazný postup při tvorbě nebo kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny. Podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie pro rok 2012 stanovilo cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011 ze dne 26. září 2011, k cenám tepelné energie.

Podle bodu (1.1) cenového rozhodnutí č. 2/2011 se ceny tepelné energie, kterou se rozumí energie tepla nebo chladu, regulují způsobem věcného usměrňování cen. Do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu.

Podle bodu (1.2) cenového rozhodnutí č. 2/2011 jsou ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu. Veškeré uplatňované ekonomicky oprávněné náklady zahrnuje dodavatel do ceny tepelné energie. Podmínky pro určení některých ekonomicky oprávněných nákladů v ceně tepelné energie jsou uvedeny v příloze č. 1 tohoto cenového rozhodnutí.

Z výše uvedených hledisek jsem přezkoumala zahrnutí nákladů v ceně tepelné energie, které byly shledány Energetickým regulačním úřadem jako ekonomicky neoprávněné, a dospěla jsem k následujícím závěrům.

Při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů je nutno vycházet z ustálené soudní praxe k uvedené otázce, zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 109/2007-146, podle něhož „smyslem a účelem rozlišování ekonomicky oprávněných a ekonomicky neoprávněných nákladů je tedy zajistit, aby dodavatel tepla dodával teplo za cenu nižší, než jaké by dosáhl, pokud by při stanovení ceny využil svého dominantního postavení, avšak takovou, která bude ještě ekonomicky racionální, a samozřejmě bude stanovena i ústavně konformním způsobem. Správní orgán, který posuzuje ekonomickou oprávněnost určitých nákladů, proto při svém rozhodování musí postupovat na základě racionální úvahy. V první řadě si musí ujasnit, zda by dané náklady v konkrétních poměrech kontrolované osoby řádný hospodář vynaložil. Přitom je třeba zohlednit všechny okolnosti a vzít v úvahu i to, že při úvaze o vynaložení určitých nákladů nelze odhadovat budoucí vývoj rozhodných skutečností s naprostou jistotou, takže řádný

hospodář bude brát v úvahu i možnost, že dojde k mimořádným či obtížně předvídatelným okolnostem, na které bude muset adekvátně reagovat. Poté, co si správní orgán ujasní, jaké náklady by v konkrétním případě vynaložil řádný hospodář, porovná je s náklady skutečně vynaloženými. Teprve zjistí-li, že skutečně vynaložené náklady v nikoli nevýznamné míře převyšují náklady ekonomicky oprávněné, je zde prostor pro případný postih za správní delikt na úseku cen.“

Z výše uvedených hledisek je třeba vycházet i v tomto případě. Především je nutné posoudit, zda vynaložení určitých nákladů bylo z věcného hlediska ekonomicky racionální a efektivní. V tomto ohledu lze konstatovat, že pokud by bez vnějšími okolnostmi vyvolané změny podmínek výkonu příslušné činnosti došlo k navýšení určitého nákladu v rámci regulované ceny, přičemž příslušné činnosti či zboží by bylo možno nadále zajišťovat nákladově za stávajících podmínek, o postup ekonomicky racionální se jednat nemůže. Stěží si lze představit, že by dodavatel bez objektivních příčin změnil způsob obstarávání určitých činností či aktiv takovým způsobem, aby nadále za vyšší náklady dostával stále totéž plnění, pokud by se jednalo o náklady, které by musel nést sám. Takové jednání by vedlo toliko k jeho méně ekonomicky efektivnímu fungování. Pokud takto dodavatel postupuje ve vztahu k nákladům, které přenáší na své odběratele, přičemž náklady bezdůvodně a neefektivně navyšuje v rámci společností stejného koncernu, nelze dospět k jinému závěru, než že smyslem jeho jednání bylo, aby odběratelé za obsahově stejnou službu zaplatili v rámci ceny vyšší náklady. U ceny věcně usměrňované se však uplatní výše uvedený požadavek péče řádného hospodáře, tj. ve vztahu k nákladům, které přenáší na odběratele, musí dodavatel postupovat s takovou péčí, jako by tyto náklady nesl sám.

Jelikož v části položky kalkulace „Nájem“ bylo řízení výrokem V. zastaveno a účastník řízení proti takovému postupu nic nenamítal, není důvod dále tuto otázku zkoumat.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí co do výroků I. až IV. a zvážení námitek uplatněných účastníkem řízení konstatují, že správní orgán prvního stupně při novém projednání věci postupoval v souladu s § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, neboť ze strany Energetického regulačního úřadu byl na základě shromážděných a vyhodnocených podkladů řádně zjištěn skutkový stav.

Pokud jde o jednotlivé nákladové položky kalkulace ceny tepelné energie pro cenovou lokalitu „Doksy“, plně se ztotožňují se závěry učiněnými prvostupňovým orgánem v napadeném rozhodnutí. Energetický regulační úřad se dostatečně zabýval tím, zda účastník řízení skutečně ztratil schopnost sám kvalifikovaně zajišťovat nákup plynu v potřebném množství a diagramu, zda hradil komisionářské poplatky společnosti KOMTERM energy, s.r.o., za zajištění dodávek plynu podle komisionářské smlouvy ze dne 20. prosince 2011 a zda byl tyto náklady oprávněn zahrnout do ceny tepelné energie či nikoli. Z řízení vyplynulo, že během sledovaného období nedošlo k žádné změně ceny při nákupu plynu a veškerá činnost společnosti KOMTERM energy, s.r.o., spočívala v přefakturování daňových dokladů za dodávku plynu od společnosti Pragoplyn, a.s., účastníku řízení a vystavení daňového dokladu pro účastníka řízení s vyčíslením komisionářské odměny. Na základě shromážděných podkladů Energetický regulační úřad tak zcela správně došel k tomu, že účastník řízení v ceně tepelné energie uplatnil ekonomicky neoprávněné náklady, když položku „Palivo“ navýšil o zmíněné komisionářské poplatky, které promítl do ceny tepelné energie tak, že v konečném důsledku šla k tíži odběratelů jak marže dodavateli plynu,

tak komisionářský poplatek. Je zřejmé, že takový postup byl ekonomicky v neprospěch odběratelů a účastníku řízení vznikl nepřiměřený majetkový prospěch. Nebyla zároveň zjištěna žádná objektivní nutnost takové změny, naopak bylo zjištěno, že k tvrzené reorganizaci došlo později a že smluvní vztahy týkající se nákupu plynu zůstaly pro kontrolovaný rok v platnosti. V tomto ohledu tak byl postup účastníka řízení nejen ekonomicky neefektivní a v rozporu s péčí řádného hospodáře, ale navíc byl proveden zjevně účelově bez objektivní potřeby.

Ohledně položky kalkulace „Elektrická energie“ a položky kalkulace „Technologická voda“ účastník řízení namítal, že jeho jednání nelze ve vztahu k porušení povinnosti kvalifikovat jako jednání, které by vykazovalo takovou míru společenské nebezpečnosti, aby jím byla naplněna materiální stránka správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Energetický regulační úřad ve svém rozhodnutí řádně odůvodnil, proč byla materiální stránka vytýkaného správního deliktu naplněna i v tomto případě. Majetkový prospěch, získaný zahrnutím ekonomicky neoprávněných nákladů, nelze totiž u jednotlivých položek posuzovat izolovaně. Celkový neoprávněný zisk může být běžně tvořen chybným zahrnutím neoprávněných nákladů v zanedbatelné výši, které jsou však v souhrnu zaneseny do jediné kalkulace ceny tepelné energie, a proto musí být i v tomto souhrnu posuzovány z hlediska závažnosti porušení zákona. Posuzované jednání účastníka řízení spočívalo v uplatňování ceny tepelné energie, která byla tvořena v rozporu s pravidly věcného usměrňování, tj. závadným skutkem bylo uplatňování takové ceny, kdy její rozpor s cenovými předpisy spočíval ve více dílčích pochybeních týkajících se různých nákladových položek. Pokud by cena tepelné energie byla porušením cenových předpisů deformována toliko skrze výše dvě uvedené položky, bylo by možno takové jednání v celku označit za zanedbatelné, v daném případě nicméně bylo dílčích pochybení více, přičemž v souhrnu byly do kalkulace zahrnuty neoprávněné náklady ve výši cca ████████ Kč. Ve vztahu k takto kvantifikovanému pochybení je zjevné, že materiální stránka správního deliktu, již účastník řízení zpochybňuje, byla naplněna, neboť neoprávněné získání částky ████████ Kč nelze označit za zanedbatelné. V daném případě nepřisvědčuji ani námitce týkající se případného úmyslného spáchání správního deliktu. Odpovědnost za správní delikt je objektivní, a zda se ho účastník řízení dopustil úmyslně, tak není relevantní otázkou. Nadto se domnívám, že se o úmyslné porušení jednalo, neboť jak bylo zjištěno, účastník řízení bez objektivních důvodů a při platnosti stávajících smluvních vztahů změnil systém přeúčtování plynu, a to nákladově pouze k tíži odběratelů, bez jakéhokoliv prospěchu z takového navýšení nákladů kromě navýšení výnosů společností v rámci koncernu KOMTERM.

K nápravnému opatření konstatuji, že bylo uloženo v souladu s § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona, a to při respektování správního postupu, kdy byla nejprve uložena povinnost vytvořit novou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie bez nákladů, které Energetický regulační úřad shledal ekonomicky neoprávněnými, a následně povinnost vystavit odběratelům tepelné energie podle této kalkulace nové vyúčtování dodávek tepelné energie.

Vzhledem k výše uvedenému uzavírám, že námitky účastníka nejsou důvodné, když ze strany Energetického regulačního úřadu byl dostatečně zjištěn skutkový stav a z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jasné, na základě jakých konkrétních úvah a zjištění Energetický regulační úřad postupoval. V řízení bylo bez jakýchkoli důvodných pochybností prokázáno, že se účastník řízení dopustil ve výroku specifikovaného správního deliktu, přičemž výše pokuty byla uložena v adekvátní výši, přiměřené významu chráněného

společenského zájmu a současně v souladu s rozhodovací praxí Energetického regulačního úřadu.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedenému dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroků, podklady pro jejich vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož nebyl dán žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, zamítám tímto rozklad účastníka řízení a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

-Otisk úředního razítka-

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

KOMTERM, a.s., prostřednictvím Mgr. Lukáše Nývlt